

KURJER WILEŃSKI

Wielka ofenzywa niemiecka rozpocznie się już w styczniu?

LONDYN (Elta). Redaktor wojskowy „Yorkshire Post” opisując taktykę generała Gamelina, zaznacza, że wódz zjednoczonej armii oczekuje inicjatywy niemieckiej, gdyż w

tym wypadku wojska sprzyrzone mogłyby silnie kontratakować. — Zdaniem pisma Niemcy nie mogą dłuższy czas pozostać pasywnymi. Według przypuszczeń już na początku

roku 1940 mają rozpocząć akcję.

Plan zwiększenia armii niemieckiej przewidywał utworzenie 310 dywizyj i 10.000 czołgów.

Walki w Finlandii przez całą dobę

Pożar ratusza w Lahti

Finowie bagnietami odplerają ataki

HELSINKI, (Elta). Komunikat armii fińskiej podaje:

W przesmyku karelskim nieprzyjaciel przez całą noc atakował Kelja. Rano w dniu 28 grudnia ataki nieprzyjaciela były odparte i kontratakami nieprzyjaciel odrzucony został na drugą stronę jeziora. Walki były bardzo zacięte i kilkakrotnie walczone na bagnety. Finowie zwyciężyli i dwa oddziały sowieckie. Na jeziorze Suvan nieprzyjaciel pozostawił wielką ilość zabitych.

W ubiegłej dobie nieprzyjaciel atakował w czterech miejscach

wojskach między Hatjalahten-jaervi i Summy. Dwa inne natarcia odbyły się między Sullą i Muelajaervi. Natarcie te były wspierane akcją czołgów. Wszystkie ataki zostały odparte.

Na innych odcinkach frontu ożywiona działalność artylerii. Na froncie wschodnim na północ od jeziora Ladogi intensywna akcja oddziałów wywiadowczych. Na północ od Lieska, w pobliżu Kiviraary nieprzyjaciel odrzucony został do granicy. Na wschód od Lieska niedaleko Inar walki trwały na terytorium sowieckim. Walki na północ od

Suemussalmi naokoło jeziora Kiantajaervi trwały całą dobę. Samoloty sowieckie atakowały wewnątrz kraju jak i na froncie. Bombardowano kilka miast w południowo-zachodniej części kraju. Jest kilku rannych. Straty materialne, oprócz ratusza miejskiego w Lahti, który ucierpiał od pożaru, są nieznaczne. Straty na froncie na skutek bombardowania przez samoloty sowieckie również są nieznaczne. Lotnictwo fińskie odbyło loty wywiadowcze i atakowało obiekty wojskowe po obu stronach granicy.

Znacznie powiększony Noworoczny numer „Kurjera Wileńskiego” ukaże się już jutro.

Watykan i Kwirynał połączone na nowo

Przemówienie Ojca Świętego

RZYM, (Elta). Podczas wizyty u króla włoskiego Papież Pius XII wygłosił przemówienie, w którym wyraził zadowolenie z uroczystych odwiedzin króla Włoch w Watykanie. Obecnie pałac Kwirynalski przypieczętuje porozumienie między Kościołem a państwem. Rzym i Watykan połączyły więzy pokojowe i wspomnienia przeszłości. Rzeka Tyber, która dzieli Watykan od Kwirynału smutne wspomnienia przeszłości pogrzebała w falach morza. Papież następnie prosił Boga, by opiekował się królem, rodziną królewską i rządem włoskim. Pokój, który w Italii został zachowany dzięki mądrości sfer rządzących musi być bodźcem dla przyszłego porozumienia narodów, które dzisiaj walczą na lądzie, morzu i powietrzu.

Kończąc Papież wyraził nadzieję, że przyszłe porozumienie pod względem swej treści jak i ducha „będą prawdziwą obietnicą nowego ładu, stałego i pokojowego, którego napróżno szukają po stronie przeciwnej miłości chrześcijańskiej i sprawiedliwości”.

Wizyta Papieża u króla Włoch

RZYM, (Elta). Wizyta Papieża u Króla Włoch trwała około półtorej godziny. W czasie rozmowy Papież z Królem przedstawił Piusowi XII członków rodziny królewskiej i szereg innych osób. Papież powrócił do Watykanu tą samą drogą, jaką przyjechał. Tłumy ludności zebrane przy drodze, owacyjnie witały Papieża.

RZYM, (Elta). Pismo „Telegraf” utrzymujące bliski kontakt z ministrem spraw zagranicznych, omawiając wizytę Papieża

w pałacu Kwirynalskim, podkreśla, że Papież składa wizytę królowi jedynie na skutek bardzo poważnych przyczyn. Pismo dalej zapytuje, jakie przyczyny przygotowały obecną wizytę. Według pisma odpowiedzi na to pytanie należy szukać w ostatniej mowie Papieża. Papież widzi, iż pewne zasady, związane z wartością człowieka i jego wolnością duchową na skutek przeciągania się wojny, znalazły się w niebezpieczeństwie. Papież trąsaczy się o los kultury zachodniej.

Mussolini uda się do Papieża

RZYM, (Elta). Po wizycie u króla włoskiego Papież przyjął ambasadora Włoch przy Watykanie Alfieri. Polityczne koła Rzymu przewidują, że na początku przyszłego roku uda się

do Watykanu Mussolini i będzie przyjęty przez Papieża. Najprawdopodobniej wizyta Mussoliniego w Watykanie odbędzie się w dniu 5 stycznia 1940 roku.

Niemcy nie przyjmą propozycji pokojowej

KOPENHAGA (Elta). Według „National Tidende” polityczne sfery niemieckie oświadczają, w związku z programem pokojowym Papieża, że Niemcy nie

przyjmą żadnej propozycji pokojowej, krytykującej pośrednio lub bezpośrednio obecne załatwienie przez Rzeszę zagadnień austriackiego, Czechosłowacji lub Polski.

Jaka będzie pomoc Szwecji dla Finlandii?

SZTOKHOLM, (Elta). „Dagens Nyheter” donosi, że w sprawie udzielania pomocy Finlandii w Szwecji istnieją dwa odmienne zdania. Jedna grupa twierdzi, że ponieważ los Szwecji jest związany z losem Finlandii, Szwecja musi bezpośrednio stanąć w tym konflikcie po stronie Finlandii.

Druga część uważa, że pomoc Szwecji będzie skuteczna jedynie wtedy, jeśli Szwecja nie weźmie bezpośredniego udziału w konflikcie. Według zdania pisma Szwecja musi udzielić pomocy Finlandii politycznej, materialnej i moralnej, jednak oficjalnie nie biorąc udziału w konflikcie.

Polowania w Polsce

Na obszarach Polski zajmowanych przez wojska niemieckie oraz na terenie Pomorza i Poznańskiego odbyły się ogromne polowania, organizowane przez SS i SA. W polowaniach tych wzięli udział wyłącznie członkowie partyjni oraz wojskowi.

Polowania nie miały bynajmniej charakteru sportowego, lecz celem ich było zaopatrzenie Niemców w świeże mięso, z tego też względu odznaczały się one masowością wybitej zwierzyny.

W styczniu organizowany ma być szereg dalszych polowań. (ms)

W Bułgarii zakazano publicznych uroczystości

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Bułgarii w związku z sytuacją europejską wydało zakaz urządzania balów, bankietów, oficjalnych przyjęć, zakazane są nawet bale sylwestrowe. Natomiast za wszelkie zabawy prywatne i organizacyjne wieczorki należy płacić znaczną kwotę na pomoc dla biednych. (w)

Anglia zawiera umowę handlową z Norwegią

LONDYN, (Elta). Prowadzone są obecnie w Londynie rokowania angielsko-norweskie w sprawie zawarcia umowy handlowej na czas wojny. Rokowania znajdują się w stadium początkowym.

Podobne rokowania angielsko-duńskie zostały przerwane po wyjeździe delegacji duńskiej na święta do Kopenhagi. Spodziewany jest powrót delegacji duńskiej po Nowym Roku.

Wymiana internowanych

między Niemcami a Anglią i Francją

BERLIN, (Elta). Oficjalnie donoszą, że za pośrednictwem ambasady Stanów Zjedn. i poselstwa Szwajcarii stworzona została możliwość wymiany internowanej ludności cywilnej między Anglią i Niemcami. Wymiana ta obejmie kobiety i dzieci oraz mężczyzn w wieku ponad 60 lat. Wymiana została już rozpoczęta.

Podobna wymiana przewidziana jest również i między Francją a Niemcami, obejmując również kobiety i dzieci oraz

mężczyzn w wieku ponad 60 lat. Wymiana ludności cywilnej internowanej między Francją a Niemcami wkrótce ma być rozpoczęta.

Rzeczka zaznacza, że Niemcy nie mają celu trzymania w swoim kraju osób, które utraciły obywatelstwo kraju nieprzyjacielskiego, jedynie chyba specjalne warunki tego wymagałyby.

Dlatego też Niemcy już przed wojną proponowały tym osobom wyjazd.

Znowu dobrowolna katastrofa okrętu niemieckiego

MADRYT, (Elta). Według doniesień Havasa, statek niemiecki „Glücksburg” najechał na mie-

żnię z własnej woli w obawie przed prześladowcami go okrętami brytyjskimi.

Trzęsienie ziemi we Włoszech

RZYM, (Elta). W dniu 28 grudnia rano odczuwane było silne trzęsienie ziemi w Ce-

ringilly, Canossie i Minerwinie. Wyrządzone zostały wielkie straty.

42.000 zabitych i rannych

Trzęsienie ziemi w Anatolii zniszczyło 12 miast i 80 wsi

Burze śnieżne utrudniają akcję ratowniczą

ANKARA, (Elta). Reuter donosi, że na skutek trzęsienia ziemi zostały poważnie uszkodzone względnie zupełnie zniszczone 12 miast o ludności od 15 do 40 tys. w każdym oraz przeszło 60 wsi.

Wielka ilość zabitych znajduje się pod gruzami. Katastrofa zastała ich we śnie. W szeregu miejscowości powstały pożary od lamp lub przewodów gazowych. Prace ratownicze są

bardzo utrudnione. W Erzincanie, podczas zawalenia się szkoły wojskowej zginęło 10 oficerów i 90 kadetów.

Parlament turecki utworzył komitet dla niesienia pomocy dotkniętym nieszczęściem. W całym kraju rozpisane są listy składek.

STAMBUŁ, (Elta). Do Ankarę nadchodzą coraz to nowe wiadomości o skutkach trzęsienia ziemi w Anatolii. Jeden wie-

czorny dziennik Stambułu donosi o 42.000 tys. zabitych i rannych. Liczba oficjalnie nie została potwierdzona. Jednak nie ma wątpliwości, że liczba zabitych jest bardzo duża. Prace ratownicze mocno utrudnia brak środków przewozowych, burza i śnieg.

Strat materialnych dotychczas nie obliczono, gdyż nie nadeszły jeszcze wiadomości od lokalnych organów władz.

Jak Finowie walczyli w roku 1918

Ruch niepodległościowy.

Po wojnie szwedzko-rosyjskiej w 1808-9 roku Finlandia, chociaż weszła w skład imperium carskiego, miała jednak zapewnioną stosunkowo szeroką autonomię polityczną i cieszyła się względnie dobrobytem gospodarczym. W tych warunkach świadomość narodowa fińska rozwijała się pomyślnie i spokojnie. Gdy jednak w końcu XIX w. wieki Rosja wprowadziła politykę rusyfikowania swoich ziem podległych wywołało to reakcję. Skutki jej najboleśniej odczuł rząd carski podczas wojny japońskiej.

Wówczas to kongres w Paryżu ustalił warunki współpracy pomiędzy nacjonalistami fińskimi a rewolucjonistami rosyjskimi. Attaché wojskowy Japonii w Szwecji przetrzymał pokasne sumy do dyspozycji Finów. Za te pieniądze przygotowano zapasy broni i amunicji i poukrywano je w bezludnych okolicach Finlandii.

Sympatie niemieckie.

Armia fińska, której operetkowe szczytki isiniały przez dłuższy czas, została rozwiązana w 1901 r. Gdy jednak wybuchła wojna 1914 r. wypracowano plany pracy niepodległościowej Wspoma-

gant przez sympatyków w Szwecji stworzyli Finowie organizację ochotników, którzy wyjeżdżali na ćwiczenia do Niemiec. Tworzyli oni batalion jeźdźców, który po długich ćwiczeniach został użyty na froncie wschodnim do walki z Rosjanami. Poza tym jednak, jeśli nie liczyć niewielu oficerów Finów w armii rosyjskiej (był tam m. i. i Mannerheim) Finlandia w czasie wojny stała na uboczu. Rosjanie nie powołali Finów do szeregów armii carskiej, zwłaszcza, że autonomiczna armia fińska w tym czasie już nie istniała.

Rok 1917.

Godzina akcji wybiła z chwilą wybuchu rewolucji październikowej. Powstało moc organizacyj strzeleckich w całym kraju. Ruch wolnościowy przybierał każdego dnia na sile. Jednak ruch ten wkrótce zaczął się rozpaść pod wpływem rewolucji rosyjskiej. Robotnicy fińscy zażądali wielu przywilejów socjalnych i wielu z nich jawnie przeszło do obozu czerwonego.

W rezultacie wojna o niepodległość Finlandii była wojna domowa, a nie wojna z Rosją. Niemcy dyktowali swoje warunki w Brześciu a Lenin kazał zgodzić się na wszelkie ustępstwa.

Niepodległość Finlandii stała się faktem.

Wojna domowa.

Sily fińskie z jednej strony składały się z klas wyższych, średnich i chłopów, z drugiej zaś z proletariatu gawitującego w kierunku Sowieców. W r. 1918 baron Mannerheim opanował sytuację rozbrajając czerwone garnizony w południowej Finlandii, zabezpieczając swoje własne bazy. Został on wówczas naczelnym wodzem sil narodowych. Czerwoni przeważali i liczbą i uzbrojeniem; sily jednak narodowe były lepiej zdyscyplinowane i lepiej zaprawione do wojny. Na pomoc przyszedł wkrótce fiński batalion jeźdźców, nieoficjalni ochotnicy szwedzcy oraz, po zerwaniu rokowań brzeskich, dywizja bałtycka gen. von der Goltza.

Zasadniczym zadaniem Mannerheima było utrzymać łączność między swymi oddziałami na wschodzie i na zachodzie. Wezwał kolejowy w Haapamäki miał w tym wypadku znaczenie żywotne. Gdy czerwoni zaatakowali sily narodowe od frontu w najmocniejszych ich częściach, Mannerheim postanowił zaatakować przeciwnika z boku i zupełnie go oskrzydlili. Plan okazał się niepotrzebny, gdy zdobyto Tampere i okrażono nieprzyjaciela pod Rantu. Stało się to w momencie, gdy gen. von der Goltz dotarł dopiero do brzegów Finlandii. Należy zaznaczyć, iż Mannerheim przez cały czas był przeciwny przyzywaniu pomocy niemieckiej, która i tak okazała się zbyteczna (w.).

„Więści Polskie” na Węgrzech

Uchodźstwo polskie na Węgrzech wydaje półtygodnik, wychodzący w środy i soboty p. t. „Więści Polskie”. Do naszych rąk doszedł № 15 tego pisma z dn. 20 bm. Półtygodnik wychodzi w Budapeszcie, a jako redaktor i wydawca figuruje p. Jenő Kajtar. Pismo nosi charakter informacyjny, uwzględniające szczególnie wszelkie wiadomości, dotyczące terenów Rzeeczypospolitej i Polaków, oraz życia uchodźców na Węgrzech.

Opiekę nad uchodźcami polskimi na Węgrzech przejęło z dn. 14 bm. od Polskiego Biura Opieki nad Uchodźcami T.wo Węgiersko-Polskie, które działa pod nazwą Węgiersko-Polski Komitet Opieki nad Uchodźcami (Budapeszt IV, Calvin-ter 3 — tam można zwracać się listownie o wszelkie informacje). Komitet ten troszczy się o wszelkie potrzeby uchodźców, oraz o zatrudnienie dla nich, ogłaszając np. w № 15 „Więści”, że są wolne posady dla uchodźców: 1) inż.-hutnika, 2) dyrektora fabryki (dypł. inż. tekstylnego), 3) majstra przedziałni, znającego się na manipulacji wełny, 4) specjalisty dla apretury i farb-arswa; konieczna jest znajomość języka angielskiego lub niemieckiego oraz dobry stan zdrowia.

Uchodźcy wojskowi przebywają w obozach, zaś cywili, o ile nie stać ich na prywatne mieszkania — w schroniskach lub w obozach-osiadłach. Ci ostatni, otoczeni staranną opieką Tow. Węgiersko-Polskiego, nie poddają się bezczynnie losowi: poza administracją gospodarczą, zajmują się i sprawami kulturalno-oświatowymi. Powołano świetlice, w których radio, czasopisma i gry towarzyskie, a nieraz i własne kina dają możliwość korzystania z kulturalnych rozrywek. Pozatem organizują się kursy języków obcych oraz urządzane są odczyty i pogadanki na wszelkie aktualne tematy. Np. w obozie-osiadłym polskim w Leányfalu, niedaleko Budapesztu ostatnio były wygłoszone m. in. następujące odczyty: „O zadaniach polskiej emigracji na Węgrzech” — Wojc. Wasilutynskiego, „O wartościach narodu polskiego” — Tibor Csorba, b. lektora jęz. węg. w Warszawie itp.

Organizowane są również warsztaty krawieckie, szewskie itp.

K.-k.

64 osoby

LONDYN, (Elta). Admiralicja brytyjska donosi, że trzej marynarze krążownika „Exeter”, którzy byli ranni w bitwie z krążownikiem „Graf Spee”, zmarli. Ogółem liczba zabitych marynarzy krążownika „Exeter” wynosi 64 osoby. Ogółem podczas tej bitwy zginęło 75 marynarzy brytyjskich.

Jan Korwin Kamieński

Szambelan Tajny Ojca Świętego, Adwokat
Opatrzony S.S. Sakramentami, zmarł 27 grudnia 1939 roku
przeżywszy lat 73.

Nabożeństwo żałobne w kościele po-Bernardyńskim dziś o g. 9.30 rano, poczym nastąpi pogrzeb na cmentarzu miejscowym. —
O powyższym zawiadamiają

Rodzina, Przyjaciele i Koledzy Zmarłego

Weygand — wódz naczelny armii Lewantu

General francuski nie jest politykiem — jest przede wszystkim żołnierzem. Cierpliwym, pracowitym, oddanym swojej służbie żołnierzem. Gen. Maxime Weygand jest tak jak jego wielki szef — marszałek Foch — i jego kolega Gamelin — typowym generałem francuskim.

Nie ukończył żadnej szkoły sztabu generalnego. Urodzony 21 stycznia 1867 roku, w młodym wieku wstąpił do oficerskiej szkoły kawalerskiej. W okresie pokoju w zbrojnym nie miał żadnej okazji do wykazania swych wojskowych talentów. Atoli z chwilą wybuchu wojny światowej uśmiechnęło mu się szczęście i sława żołnierza. Przystąpił on jako szef sztabu IX armii do gen. Focha, który naówczas tą armią dowodził. Współpraca ich bardzo szybko się zacieśniła i oddał Weygand pozostał najbliższym doradcą Focha.

Gdy zawarto pokój, mianowano go sekretarzem Komitetu Wojskowego Państw Zjednoczonych w Wersalu. W lipcu 1920 r. podczas wojny polsko-bolszewickiej zostaje przydzielony jako doradca do Kwatery Głównej Wojsk Polskich.

Na tem jednak nie skończyła się jego kariera. W trzy lata później zostaje wodzem naczelnym sił francuskich w Syrii. Tam też pozostaje przez dłuższy czas jako Wysoki Komisarz Francuski. Jego działalność dy-

plomacyjną, jego politykę zręczną i wzbudzającą zaufanie krajowców, porównywalną z działalnością marszałka Lyautey'a w Maroku.

Mianowany członkiem Najwyższej Rady Obronnej, a następnie dyrektorem Szkoły Wyższej Studiów Wojskowych, Weygand nie porzuca swojej żołnierskiej służby. 2 stycznia 1932 r. André Maginot, minister wojny, twórca słynnych fortyfikacji nad Renem, mianuje go szefem sztabu generalnego. W r. 1933 zostaje on wodzem naczelnym sił francuskich. Na tym stanowisku przebywa do r. 1935, kiedy ustępuje na rzecz gen. Gamelina.

W r. 1932 wydano specjalną ustawę, która zezwoliła generałowi Weygandowi na dożywotne przebywanie w służbie czynnej wojskowej w sztabie generalnym. Ten zaszczyt we Francji przysługują tylko generałom, którzy walczyli jako wodzowie.

Ostatnie cztery lata spędził Weygand w pewnym odosobnieniu. Koła prawnicze namawiały go do stworzenia dyktatury wojskowej. Weygand nie zgodził się wówczas i oddał się fachowemu studiom wojskowym, pisząc szereg dzieł o taktyce wojennej.

W kwietniu bieżącego roku rząd francuski wysłał go do Teheranu, a obecnie mianował wodzem naczelnym francuskich sił zbrojnych w Azji Mniejszej. (w.)

Sowiecka Karelia

W chwili wybuchu wojny rząd sowiecki, uznając konkurencyjny rząd fiński Kuusinen z Terrioki, zobowiązał się ustąpić Finlandii część Autonomicznej Socj. Sow. Republiki Karelskiej, zamieszkałą przez ludność fińską.

Karelska republika autonomiczna jest jedna z jedenastu podobnych wchodzących w skład Związku Sowieckiego republik. Zajmuje ona północno-zachodnią część Rosji i leży na wschód od Finlandii. Składa się na nią część dawnej gubernii Onieckiej i część Archangielskiej. Obszar wynosi 143 tysiące km. kw.

z ludnością przeszło półmilionową. Główne miasto Pietrozawodsk, leży nad jeziorem Onegą.

Na południu sowiecka Karelia opiera się o jezioro Ladogę; na północy sięga aż po Ocean Lodowaty. Jest to 2500 mniejszych lub większych jezior. Na pograniczu z Finlandią mieszka tu ludność fińska (gależkarska), natomiast wokół jeziora Onegą, nad morzem Białym i wzdłuż linii kolejowej Leningrad — Murmańsk dominuje ludność rosyjska. Stąd też obok języka fińskiego panuje tu język rosyjski. Kraj jest podzielony na 26 okręgów administracyjnych.

Po ogłoszeniu niepodległości Finlandii i po zawarciu w 1920 r. traktatu pokoju wybuchalytu jeszcze dłuższy czas powstanie karelicyżków, podsyłane przez Finów. W 1923 r. układ zawarty z ZSSR, zapewnił ludności fińskiej w Sowieciach szeroką autonomię. (w.)

Wszystkim, którzy okazali nam swoje współczucie i wzięli udział w oddaniu ostatniej pogoty s. p.
Michałowi Borowskiemu składają serdeczne Bóg zapłać
Zona i Córka

Ze światła

× Dowódca Leningradu został mianowany gen. Stern. Jest to jeden z najmłodszych generałów sowieckich. Odnaczył się on podczas walk z Japończykami na wiosnę bieżącego roku.

× Jedenastu pilotów francuskich odznaczono krzyżem wojskowym „Croix de Guerre”.

× Obok marszałka Mannerheima armią fińską dowodzi gen. Hugo Osterman, wódz sił lądowych, morskich i powietrznych, gen. Lenart Jos, dowódca wojsk operacyjnych, oraz gen. Laun Malberg, szef gwardii cywilnej.

„CHATA RODZINNA”
Ilustrowany tygodnik polski
jedyny w Litwie
Kauņas, Ożekienės g-re 12
Prenumerata roczna 6 lt, półroczna 3 lt, kwartalna 1 lt, 50 ct, nr pojedynczy 25 ct. Do nabycia we wszystkich kioskach.

Pomnik Jagiełły w Krakowie zniesiony

Dowiadujemy się, że na zarządzie władzy niemieckiej w Krakowie usunięty został pomnik Władysława Jagiełły który stał na placu Matejki. Jak wiadomo pomnik ten ufundowany przez

I. Paderewskiego, a wykonany przez znanego w Wilnie Antoniego Wiwulskiego, był odsłonięty w 1910 r., t. j. w 500-tną rocznicę bitwy pod Grunwaldem.

Ruch nocny trwa dłużej w Wilnie niż... w Paryżu

Paryż, w grudniu.

Kto by to mógł pomyśleć, że Paryż, znany na całym świecie ze swego nocnego życia, stanie się bardziej cichy i wczesniej kładący się spać, niż Wilno? A jednak tak jest! Ruch na ulicach kończy się o godzinie 11-ej, Paryż jest pusty i cichy już o g. 8-ej wieczorem.

O północy, to jest wówczas, kiedy na Montparnasse, a nawet na Boulevard Saint Michel, czyli tzw. popularnie przez studentów „Miszelku”, zaczynało się dopiero życie, nie widać już żywej duszy.

I to nie tylko dlatego, że istnieje godzina policyjna. Po prostu „Babilon” przestał być miastem zabaw, a stał się miastem wojny. Za wysokimi murami fabrycznymi, za dzielnicami starych kamienic w 24 godzinne utajone życie nocy, życie fabryk, życie biur, życie, które pracuje na obronę kraju.

Niezrównany czar ulicy paryskiej wabi, jak piękna kobieta, której niema komu podziwiać. W półświatle coctajlu świateł (75% światła księżycowego i 25% błękitnych lamp, niewidocznych dla lotników) drzemią Pola Elizejskie, Łuk Zwycięstwa — w oczekiwaniu na nowe miasta zwycięstw, Łuk tak bliski sercu polskiemu, z uwiecznionymi miastami zwycięstw napoleońskich.

Zato szczęśliwiec, który odważy się zapuścić w paryską dżunglę kamienną, może być zupełnie pewny swego bezpieczeństwa (chyba, że napotka policjantów).

Od początku wojny przestępczość w Paryżu spadła o 97%. I to nie tylko dlatego, że np. za rabunek w czasie trwania alarmu lotniczego grozi kara śmierci. Po prostu świat przestępczy Francji nigdy nie był obcy uczuciom szlachetniejszym. Niejeden mł-

dzieniec z niewyraźną przeszłością rehabilituje się w t. zw. batalionach frykaryskich (coś w rodzaju Legii Cudzoziemskiej). Jeżeli się odznaczy dioga, powrotu do społeczeństwa otwory się przed nim.

Starsi, nieuleczalni profesjonaliści, pracują w specjalnych obozach na obronę. Mądrość francuska potrafiła stworzyć z ludzi świata przestępczego to, co chemia współczesna robi z różnych, napozór niepotrzebnych, odpadków.

Wiele kłopotów sprawiają władzom francuskim uchodźcy z Niemiec i Austrii. Obok ludzi naprawdę nieszczęśliwych przemyciło się tam sporo i szpiegów. Do jakiego stopnia wywiad niemiecki pracuje intensywnie we Francji, zwłaszcza w Alzacji i Lotaryngii świadczy fakt następujący:

Pewnego dnia przybył do Strasburga Prezydent Lebrun. Przyjazd był otoczony jaknajścisłszą tajemnicą, ze względu na możliwość nalotu bombowców niemieckich.

Otóż na godzinę przed wizytacją okopów francuskich przez Prezydenta Francji, okopy niemieckie tej linii wysunęły ogromny plakat z następującą treścią:

„Gorąco witamy pana Prezydenta Lebrun’a”.

Władze francuskie zarządziły ostatnio segregację uchodźców niemieckich. Pieszłość polityczna każdego z mężczyzn i każdej młodej kobiety jest skrupulatnie badana. W praktyce jednak natrafia to na duże trudności.

Niemniej przeto i Paryż i Francja wierzą w ostateczne zwycięstwo aliantów. Wiara ta opiera się nie tylko na poczuciu przewagi środków materialnych, ale i na solidarności wewnętrznej społeczeństwa francuskiego. Lk.

Co piszą inni?

Święta przeszły względnie spokojnie na wszystkich tak zwanych „frontach” z wyjątkiem fińskorosyjskiego. Nie można tego samego powiedzieć o bitwach na froncie dyplomatycznym Ani Wilia, ani Gwiazdka, ani Sylwester nie spowodowały i zdaje się nie spowodują zawieszenia broni na tym froncie. Omówimy tu tylko bitwy najważniejsze.

Dwa kraje bałkańskie sprawiły radość obu stronom wojującym. Rumunia podpisała umowy handlowe z Niemcami, a Jugosławia z Francją. Na podstawie tej umowy Francja ma prawo nabywać w Jugosławii towary ważne w okresie prowadzenia wojny (mięso, tytoń, drzewo, minerały) do wysokości 2 miliardów dynarów. We Francji fakt ten jest uważany za wielkie zwycięstwo dyplomacji francuskiej.

Niemniej cieszy się prasa niemiecka z traktatu rumuńsko-niemieckiego, na podstawie którego Niemcy otrzymają wreszcie upragnioną naftę. W ten sposób Gwiazdka okazała się Gwiazdką dla obu stron walczących (przy najmniej narazie).

Na pytanie sekretariatu, czy „Szanowne Państwo X, zgadza się przyjąć z pomocą Finlandii?” Siedem różnych państw odpowiedziało twierdząco. Oto krótka statystyka tych państw:

Brazylia	42 miliony ludności,
Argentyna	13 „
Peru	6 „
Boliwia	3 „
Wenezuela	3 „
Haiti	2 „
Ekwador	2 „

Razem 71 milion ludności.

Oczywiście, można tę pomoc wysłać. Jakże wojska z klimatu tropikalnego mogą walczyć w klimacie prawie podbiegunowym? Byłby to jednak sąd powierzchowny. Argentyna, Boliwia i Peru rozporządzają kilku milionami ludności andyjskiej, wychowanej w klimacie, gdzie 30-to stopniowy mróz nie jest bynajmniej rzadkością. Argentyna i Brazylia rozporządzają b. silnym lotnictwem wojskowym i cywilnym. Wreszcie Wenezuela? Pomówimy teraz o tym 3 milionowym kraiku.

Światowa produkcja ropy naftowej przedstawiała się w r. 1929 w sposób następujący:

Stany Zjednoczone 159 milionów metrów kubicznych,
Wenezuela 21 milion m. k.
Rosja Sowiecka 16 mil. m. k.
Persja 7 milionów m. k.
Rumunia 5 milionów m. k.

W r. 1929 Wenezuela zajmowała wtedy drugie miejsce w światowej produkcji ropy. Trzeba jeszcze dodać, że wszystkie państwa południowo-amerykańskie, rozporządzają z powodu wielkich przestrzeni, b. rozwiniętym lotnictwem cywilnym, liczą — i b. duży i podobny b. dobry personel lotniczy.

Prasa angielska interesowała się głównie indykiem świątecznym i pierwszym wyładunkiem kuzynów z dalekiej Australii. Desanty wojsk australijskich po kanadyjczykach, świadczą, że chmury na Zachodzie gęstnieją, chociaż święta minęły w atmosferze raczej sielanki. Żołnierze zjeżdżali się tłumnie na święta do Paryża, Londynu i Berlina z nieistniejącego frontu (1.200 zabitych Francuzów od początku „wojny”).

I tylko w paru krajach, gdzie nie było symulacji wojennej, gdzie wojnę wzięto na serio, t. j. Polsce, fińskiej „Hispanii Północy” i Rosji (pomimo pierwszych choinek) święta przeszły smutnie. Wielki historyczny film wojenny jednym opustoszył tylko kieszenie, innym ogniska rodzinne.

Gdy chora masz płuca, stosuj **BALSAM JEROZOLIMSKI** wyrobu Laboratorium OO. Bonifratrów w Wilnie, plac Napoleona 6. Nr patentu 1971. Leczy on skutecznie katar płuca, bronchit, uporczywy kaszel, ułatwia wyksztuszenie, wpływa pobudzająco na apetyt i dobrze samopoczucie chorego. Do nabycia w aptekach i aptekach aptecznych.

Dokoła przeniesienia Wydziału Humanistycznego Uniw. Kowieńskiego do Wilna

Dziekan Wydz. Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Włoloda Wielkiego prof. M. Bierzyska podał oficjalnie do wiadomości członków personelu naukowego i słuchaczy Wydziału Humanistycznego, że wydział ten został z dniem 15 grudnia r. b. przeniesiony do Wilna i że semestr wiosenny 1940 r. rozpocznie się 15 stycznia 1940 roku już w Uniwersytecie Wileńskim.

Byli słuchacze U. S. B. pragnący kontynuować swe studia na Wydz. Humanistycznym winni złożyć na imię Rektora Uniwersytetu Wileńskiego deklarację, podając dział i specjalność.

Dziekan i sekretarz przyjmują we wszystkich sprawach wydziału od 8 stycznia w Dziekanacie Wydziału codziennie od godziny 11 do 13. (N.)

Byli profesorowie U. S. B. zwalniają mieszkania

W związku z przeniesieniem do Wilna dwóch wydziałów Uniwersytetu Kowieńskiego i wynikającą stąd potrzebą znalezienia mieszkań dla profesorów kowień-

skich — byli profesorowie USB. otrzymali zawiadomienia opuszczenia do 1 stycznia br. zajmowanych mieszkań prywatnych w gmachach uniwersyteckich.

Wywłaszczenie majątku gen. Żeligowskiego

Jak komunikują oficjalnie, 28 grudnia Komisja Reformy Rolnej Okręgu Wileńskiego powzięła uchwałę o wywłaszczeniu majątku gen. Żeligowskiego. Majątek ten znajduje się w gm.

turgielskiej i posiada 185 ha. W bliskiej przyszłości przewidziane jest wywłaszczenie całego szeregu majątków, posiadających ponad 150 ha. (N)

Na teren Polski okupowany przez Niemców, nie można wysłać korespondencji

Na skutek odpowiedniej decyzji władz niemieckich poczta w Wilnie z dniem wcześniejszym przestała przyjmować korespondencję na tereny Polski zajmowane przez Niemców, a które w r. 1914 nie należały do Niemiec, a więc m. in. do Warszawy.

Na tereny te nie wolno wysłać ani paczek, ani korespondencji zwykłej.

Zakaz ten nie dotyczy terenów Polski (Pomorze, Śląsk, Poznańskie), które w r. 1914 należały do Niemiec. Na te tereny korespondencja może być nadawana normalnie, jak dotychczas. (X)

Wiadomości z kraju

Aby wzmocnić więzy łączące Wilno z całym społeczeństwem, a specjalnie dla odwiedzenia świątyni i dróg dla narodu miejsc będą organizowane wycieczki do Wilna ze wszystkich parafii. Utworzony został w tym celu w Kownie komitet, na czele którego stanął ks. Mieleśka. Podobne komitety utworzone zostaną i w diekanatach diecezji Kowna. Przewiduje się, że co niedzieli będą przybywały wycieczki w składzie 500—1000 osób.

Roczny zjazd sekcji nauczycieli historii Litewskiego Towarzystwa Historycznego odbędzie się w Wilnie w dniach 4—5 stycznia 1940 r., w gmachu IV państwowego gimnazjum żeńskiego. Referaty na zjeździe wygłaszały były inspektor szkół średnich Rełnys, dr. Juška, nauczyciel K. Jankevičius, S. Sužiedelis i J. Maceika.

W dniu 21 stycznia odbędzie się w Rydze kongres Związku Litewskiego. W dniu 20 stycznia w Dyneburgu odbędzie się wieczór narodów zamieszkałych w Lotwie. W wieczorze tym weźmie udział i kolonia litewska w Dyneburgu. Program grupy litewskiej wykona zjednoczony chór Towarzystwa Litewskiego w Dyneburgu. Towarzystwo Litewskie poza tym przygotowuje stół z litewskimi narodowymi zakąskami i napojami.

Targi w Jeziorasach po zniesieniu byłej linii administracyjnej znacznie się ożywiły. Przyjeżdżają na te targi z Turmontu, Smołu, Dukszt i z jeszcze dalszych stron. Starsi ludzie, przybywający do tego miasteczka stwierdzają, że obecnie nie można go poznać, w porównaniu do czasów przedwojennych. Przyjeżdżający z za byłej linii administracyjnej mówią po litewsku bardzo dobrze. Mimo niezbyt urodzajnej gleby mieszkańcy Jeziorasów uczynili duży postęp w dziedzinie rolnictwa, szczególnie w sadownictwie. Prawie przy wszystkich domach zaprowadzone zostały sady. Rolnicy korzystają w znacznym stopniu z zapomóg udzielanych dla sadownictwa przez Lzbę Rolniczą. W roku 1939 zasadzono 2738 drzewek owocowych w 78 sadach. Poza tym rolnicy zasadzili niekorzystając z zapomóg przeszło 6.000 drzewek.

Zarejestrowane zostało w Min. Spr. Wew. towarzystwo tkańców ludowych. Do zarządu towarzystwa wybrano: A. Vokietaitis, dr. J. Balys, Z. Slaviunas, M. Baronaitis i prof. B. Dvarionas. Celem Towarzystwa jest zbieranie, badanie i popularyzowanie litewskich ludowych tańców i zabaw.

Rełnys powiatów Olita, Birze, Kowno, Kretynga, Mozeiki, Rakiszki, Szawle, Taurongi, Wilkomierz, Troki, Učiana i Wykowszki, ofiarowali dla rolników w okręgu wileńskim rasowych zwierząt: 7 sztuk dorosłego bydła, 67 młodych buhajów, 36 owiec i 30 świń. Najwięcej ofiarowali rolnicy z powiatu Olita. Ofiarowane zwierzęta wkrótce przewiezione zostaną do okręgu wileńskiego, gdzie rejonowi agronomi rozdadzą je rolnikom.

W drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia otwarte zostało w Olicie nowe sanatorium dla gruźlików, zbudowane przez oddział towarzystwa dla walki z gruźlicą w Olicie. Przy nowo-

wzniesionym budynku znajdują się 2 wille „Grażyna” i „Birute” oraz 36 domków drewnianych, w których chorzy latem zamieszkują. W okresie zimowym w sanatorium w Olicie jest 150 łóżek, a latem aż 230. Projektowane jest dobudowanie na centralnym budynku jeszcze jednego piętra ze szkła i wtedy ilość łóżek jeszcze wzrośnie. Sanatorium w Olicie będzie najnowocześniejsze w całym kraju. Rozwój tego sanatorium wskazują liczby: w r. 1936 było 50 chołch, w r. 1937 — 152, w r. 1938 — 328 i w r. 1939 w czasie Świąt Bożego Narodzenia — 532. Lasek przy Olicie jest najlepszym miejscem dla sanatorium, gdyż jest bardzo suchy i zupełnie izolowany od miasta.

Budżet samorządowy powiatu Telsze ustanowiony został na rok 1940 na sumę 693.798 litów. Największe wydatki przeznaczone są na podniesienie zdrowotności — 347.000 litów. W powiecie znajduje się szpital posiadający 80 łóżek. W każdej gminie urzęduje lekarz i akuszerka. Niezamożni leczeni są darmo. Na cele oświatowe przeznaczone 72.300 litów. Na komunikację 35.000 litów. W r. 1940 przewidziana jest budowa mostu w Kowszanach, na drodze Plungie-Kartena.

Ostrzegawcze przepisowe chodzenie

W dniach 27—30 grudnia rb. mieszkańcy m. Wilna są pouczeni przez funkcjonariuszy ruchu, jak należy przepisowo chodzić i jeździć. Z dniem 1 stycznia 1940 r. wilnianie chodzący i jeżdżący nieprzepisowo będą karani grzywną 1—5 lt. (N.)

Kradzież tysiąca dolarów w złocie

Niedawno złodzieje dokonali kradzieży z mieszkania kupca Pupańskiego przy ul. Piłsudskiego. Skradziono na szkole uchodźcy d-ra Wilhelma Imbersa walizkę, zawierającą rzeczy oraz 1000 dolarów w złocie. Policja wykryła sprawców kradzieży. 5 złodziei aresztowano. Część pieniędzy i rzeczy zwrócono poszkodowanemu. (c)

Do wiadomości uczennic państwowego gimnazjum handlowego

Podaje się do wiadomości, że uczeń b. państwowego żeńskiego gimnazjum handlowego winny do 5 stycznia 1940 r. włącznie składać podania do dyrekcji szkolnej. Blankiety można otrzymać w kancelarii szkolnej. Podania winni pisać rodzice uczennic. Uczennice, których rodzice nie złożą podań, nie będą mogły uczęść w tej szkole. (N.)

Tadeusz Rydzewski
Kierownik Magazynu K. P. U.
Zginął śmiercią tragiczną przy pełnieniu swej pracy 29 bm.
O czym powiadamia głęboko poruszony tą niepowetowaną stratą
Komitet Pomocy Uchodźcom m. Wilna

Zofia Węclawowiczówna
Prezesa Związku Pielęgniarek
po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarła 29 grudnia 1939 r.
Nabożeństwo żałobne w kościele Dominikańskim odbędzie się w sobotę 30 grudnia o godz. 9.30. Ekspozycja z domu żałoby Miekiewiczza 33-a, 1 stycznia do kośc. Dominikańskiego o godz. 7 wiecz.
2 stycznia odbędzie się tamże nabożeństwo o godz. 10, po czym nastąpi złożenie zwłok do grobów rodzinnych.
O czym zawiadamiają
Siostra i Rodzina

Sprawa pomocy uchodźcom
Pomoc uchodźcom i osobom, nieposiadającym praw do obywatelstwa litewskiego ma być skoncentrowana w Czerwonym Krzyżu. W tym celu wyłoniono komisję, w skład której wchodzi: przedstaw. Litwinów adw. Juknevičius, Polaków p. Pański i Żydów p. Zarecki. (N.)

Komitet Pomocy Uchodźcom komunikuje:

Bielizna do prania przyjmowana jest od uchodźców, bezpłatnie w Biurze Pralni za okazaniem zaświadczenia rejestracyjnego Komitetu.

Bielizna powinna być oznaczona utrwalonym numerem rejestracyjnym uchodźcy, np. wyhaftowanym czerwono bawełną. Numer taki należy umieścić na widocznym miejscu, np. na przedniej stronie koszuli i kaletonów, lub na brzegu prześcieradeł, podpiłek i poszewek.

Do prania będą przyjmowane tylko większe sztuki bielizny. Chusteczki do nosa, kołnierzyki, skarpetki itp. do prania przyjmowane nie będą.

Każdy uchodźca może wyprać 5 większych sztuk bielizny raz na 2 tygodnie.

Uchodźcy kierowani są do łaźni bezpłatnie przez Biuro Łaźni za okazaniem zaświadczenia rej. Komitetu.

Biuro Pralni i Łaźni mieści się przy ul. Gimnazjalnej 6/12. Biuro Pralni czynne jest codziennie z wyjątkiem sobót i świąt w godz. od 9—13. Biuro Łaźni — codziennie z wyj. świąt od godz. 9—14.

W piątek dnia 29.XII i sobotę 30.XII z przyczyn od Komitetu niezależnych łaźnia będzie nieczynna.

W sprawie szyldów i reklam

Burmistrz m. Wilna K. Staszys ustanowił następujący porządek urządzania i posiadania w m. Wilnie szyldów i reklam oraz rozklejania ogłoszeń. Zawieszać, urządzić i posiadać szyldy, reklamy, ogłoszenia, druki itp. na ulicach, placach i innych miejscach publicznych przy domach, płotach, drzewach, słupach, w oknach itd., jeżeli chodzi o szyldy wystające na ulicę prostopadłe do ściany domu, wolno tylko w określonych miejscach i za zezwoleniem burmistrza. Zezwolenie na istnienie już stare szyldy czy napisy należy uzyskać do dnia pierwszego lutego 1940 r.

Format, miejsce i sposób ich zamoczenia, czy wykonania, dla sklepów, przedsiębiorstw, prywatnych instytucji i osób wolnych zawodów ustanawia burmistrz.

Szyldy muszą być estetyczne, o pięknym druku i przystosowane artystycznie do fasad domów.

Może być dozwolone wywieszanie tylko mosiężnych czy emaliowanych tabliczek lub malowanie i wyklejanie napisów z oddzielnych liter na ścianach i oknach. Szyldy papierowe dozwolone są tylko w witrynach sklepów i wewnątrz lokali.

Szyldy prostopadłe do ściany domów mogą być zawieszane tylko po zatwierdzeniu przez burmistrza ich rysunku. Przy chodniku mogą być one zawieszane co najmniej o trzy metry, a przy ulicy co najmniej o 3/4 metra od powierzchni chodnika.

SZPIŁKI

W kołach politycznych wielkie wrażenie wywołała wiadomość, że jednemu z państw wojujących postawiono — za warunek;
Conditio sine qua... wo ni!

Jak wiadomo we Lwowie panuje mróz. W związku z otwarciem tam nowego muzeum sztuki — mówią:
— Nie wiemy co lepsze: kamień węgielny, czy węgiel kamienny.

W związku z wojną w Finlandii Liga Narodów ogłosiła, że Sowiety nie są już członkiem Ligi. Fakt ten zakomunikowano Nurmii et orbi!
As.

Godziny handlu w Wilnie

Burmistrz m. Wilna K. Staszys wydał rozporządzenie co do godzin handlu w m. Wilnie.

W dniu powszednie sklepy otwierają się w godzinach następujących:
Sklepy spożywcze otwierają się o g. 6-iej — zamykają się o godz. 20-ej.

Wszelkie inne sklepy otwierają się o g. 9 — zamykają się o g. 19.

Jadłodajnie i herbaciarne otwierają się o g. 6 — zamykają się o godz. 23.

Kawiarnie otwierają się o godz. 7 — zamykają się o godz. 23.

Sodowiarne otwierają się o g. 6-iej — zamykają się o g. 23.

W dni świąteczne, z wyjątkiem dni zakazanych ustawowo:
Sklepy spożywcze otwierają się o g. 6-iej — zamykają się o g. 10.

Stołówki i herbaciarne otwierają się o godz. 7—10 i 13—23.

Kawiarnie otwierają się o g. 7—10 i 13—23.

Sodowiarne otwierają się o g. 7—10 i 13—23.

W miejscach targowych i halach, wyjąwszy sklepy i budki w miejscach targowych, obowiązują godziny handlu ustanowione osobnymi ustawami.

Wszystkie zakłady w zakazany przez ustawy i niniejsze rozporządzenie czasie winny być zamknięte.

Właściciele zakładów, którzy w tym czasie wpuszczą do lokali handlowych osoby postronne, uważani są za prowadzących handel w czasie zakazanym.

Ograniczenia te nie stosują się do sprzedaży pism i dewocjonalów.

Klienci, którzy weszli do zakładu handlowego przed czasem jego zamknięcia mogą w zakładzie pozostać i korzystać z obsługi nie dłużej niż 30 minut po zamknięciu zakładu.

Produkty spożywcze, przechowywane w lokalu bezpośrednio łączącym się z kawiarnią czy stołówką nie mogą być sprzedawane i wynoszone po określonym dla sklepów spożywczych czasie ich zamknięcia (mogą być sprzedawane i spożywane tylko na miejscu).

Rewelacyjny Wieczór Sywestrowy
z udziałem najznakomitszych artystów
w kinie „HELIOS”
Szczegóły w afiszach. Przedsprzedaż biletów w kasie kina od 12-jej

KRONIKA

Grudzień
30
Sobota

Dziś: Eugentusza
Jutro: Sulwestra

Wschód słońca — g. 7 m. 45
Zachód słońca — g. 2 m. 58

— Etyaty pracowników Inspekcji miejskiej. Burmistrz m. Wilna K. Stąś ustanowił 10 etatów pracowników Inspekcji samorządu miejskiego.

— Z praco samorządu Burmistrz m. Wilna przesłał Ministrowi Spraw Wewnętrznych do zatwierdzenia następujące przepisy: wynagrodzenie za pracę nadliczbową, normy diet mieszkaniczy etatowych pracowników samorządowych, normy diet podróży pracowników del-gowanych w sprawach służbowych.

Sekretarzem magistratu wileńskiego, jak nas informują, został mianowany p. Balunas, a nie dr Ancewicz, jak to mylnie wczoraj podała jedna z gazet wileńskich.

— Do wiadomości sklepów mięsnych rybnych. Na mocy rozporządzenia amorszadu m. Wilna, właściciele lub aktywni kierownicy wszystkich znajdujących się w m. Wilnie sklepów mięsnych i rybnych, fabryk konserw mięsnych i rybnych i różnych innych przedsiębiorstw, w których się sprzedaje lub przetwarza mięso czy ryby, winni do 10 stycznia 1940 r. złożyć w samorządzie miejskim podania o zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstw.

— Pracownicy autobusów nie stracą pracy. Jak wiadomo, „Arbon“ likwiduje się i komunikację miejską obejmie Zarząd Miejski. Wywołało to wśród pracowników autobusowych zaniepokojenie co do dalszego ich losu. Jak się dowiadujemy ze źródeł miarodajnych, wszyscy pracownicy autobusów zostaną zatrudnieni.

— Wspólna organizacja żydów wileńskich i kowieńskich. „XX Amizus“ Towarzystwa żydów wileńskich i kowieńskich łączą się w jedną organizację i spodziewają się, że tym sposobem lepiej będą mogli bronić swych interesów.

— Zapisy do projektowanej przez Komitet Pomocy Uchodźcom szkoły powszechnej i przedszkola zostały przedłożone. Zapisywać dzieci można jeszcze w sobotę 30 grudnia od 8 m. 30 do 12-ej w Komitecie Pomocy Uchodźcom, Ofiarna 3, Sekcja Kulturalno-Oświatowa. Należy przynieść ze sobą kartę rejestracyjną.

— Uchodźcy z ośrodka № 20 dla inteligencji przy ul. Wielkiej 64 zracają się z apelem do wilanek o pomoc w cerowaniu bielizny.

— Kursy Handlowa M. Przewoźniczej w Wilnie — Grupa dla Akademików. Zapisy są przyjmowane codziennie w godz. od 10 — 12 i od 16 — 18 w lokalu kursów pisania na maszynie — ul. Mickiewicza 22-a 5 11 piętro — Buchalteria — Korespondencja — stenografia — język litewski.

Poszukiwanie zaginionych

Stanisława Stankiewicza 6 p. p. tabory — szuka: Lidia Stankiewicz, Wilno ul. Jasna 3-7.

Maria Dąbrowska, literatka, Warszawa, Polna 40, Stanisław Stępowski, adres j. w. — szuka: T. Guszczynska, Wilno, ul. Słowackiego 24/2.

Jrzy Leopold Sosnowski z Kalisza — szuka: Kazimiera Sosnowska, Wilno, Kolonia Magistracka (ul. Szadzka 4).

Kazimierz Milendziński, ppor. KOP Iwieniec — szuka: Mieczysława Hejbera, Mickiewicza 9, Wilno.

Pchor. St. Hryniewicz 3 PAC, zamieszkały w Malinowszczyźnie k/Głębokiego — szuka: Witold Ciundziwicki, Wilno, Zakretowa 2-3.

Zonę Halinę i syna Zbyszka — szuka: por. Payonk Serwazy, kier. kom. PP. w Swałkach. Kulautuva, Internoutujtu Stov. 2 komp.

Ppor. Aleksander Orsicz 76 pp. Grodno — szuka: Janina Klimaszewska, Wilno, ul. Potok 17.

Zacharzewski Kazimierz, ppor. rez. 2 pp. Pomorskiej, urzędnik z Gdyni Pagetu — szuka: Stanisław Tumas, Szkaplerna 24-6.

Łozowski Jan z Landwarowa, kapral rez. 1 pp. Leg., 5 k. strz. — szuka: Wanda Bohdanowiczowa, Napoleona № 8-11.

Kazimiera Błaszowska, naucz. i Henryka Trzosa z synkiem Jurkiem (ost. w Rakowie Mołodeckim) — szuka: Maria Muraszkówna, Wilno Piłsudskiego 13/17.

Jan Witold Plapis z żoną i synkiem, urzędnik Tow. Kredytowego w Warszawie, ul. Czackiego 21. Maria Fajermanna, zamieszkała ostatnio w Warszawie, ul. ks. Skorupki 7-17. Kamilla Krzysztofowiczowa, zamieszkała ostatnio w Lublinie, ul. Ewangelicka 8-15 — poszukuje K. Domaradzka, Wilno, ul. św. Jakuba 16-8.

W Redakcji znajdują się wiadomości w sprawie Deutchmanowej i Kujasa oraz list z obozu niemieckiego pła p. Anastazji Paszko.

Dziś upływa termin wykupu świadectw przemysłowych

Świadectwa przemysłowe mają być wykupione do końca roku, a przez nowe przedsiębiorstwa przed rozpoczęciem działalności.

Na skutek ostatnio uchwalonej przez Sejm noweli, o podatku przemysłowym miasto Wilno zostało pod względem klasy miejscowości, decydującej o cenie świadectw przemysłowych, zrównane z miastem Kownem, zaś reszta Kraju Wileńskiego została zaliczona do miejscowości klasy IV.

W związku z powyższym ceny świadectw przemysłowych bez dodatku na rzecz samorządów terytorialnych i samorządu gospodarczego przedstawiają się w sposób następujący:

Kategoria	Wilno	Inne miejscowości Kraju Wileńsk.
	Handel	
I	2.300	2.500
II	1.500	750
III	500	250
IV	130	50
V	30	10
	Handel rozwojny	
	50	50
	Handel rozwojny	
	20	20
	Przemysł	
I	7.500	7.500
II	5.000	5.000
III	2.500	2.500
IV	750	750
V	250	250
VI	130	50
VII	50	25
VIII	20	10
IX	10	5

Pod względem wykupienia świadectw przemysłowych nie czynione są żadne trudności. Natomiast powstaje do wyjaśnienia bardzo ważna kwestia obywatelstwa litewskiego dla kupców i przemysłowców.

Krzywdzące bowiem byłoby dla tu-tejszego życia gospodarczego czynienie jakichkolwiek przeszkód i formalne traktowanie obywatelstwa w stosunku do sfer gospodarczych.

Dziś ostatni dzień rejestracji lekarzy i farmaceutów.

Wszelkie sprawy dotyczące licznictwa w Wilnie i okręgu wileńskim są regulowane przez Inspekcję Zdrowia (Sveikatos Inspekcija) w Wilnie, na której czele stoi płk. dr. Jurgelionis, specjalnie delegowany do Wilna przez departament Zdrowia.

W swoim czasie przez Inspekcję Zdrowia została zarządzona rejestracja wszystkich lekarzy medycyny i dentyistów, oraz farmaceutów, felcerów, akuszerów itp. a dziś jest ostatni dzień rejestracji. Wszyscy rejestrujący się, którzy mieli dotychczas prawo praktyki w Wilnie i okręgu wileńskim, na to odpowiednie dokumenty otrzymują obecnie zezwolenie na dalszą praktykę w ciągu trzech miesięcy. Po upływie tego terminu, osoby posiadające obywatelstwo litewskie będą mogły uzyskać zezwolenie na stałą praktykę, inne zaś na okresową: półroczną, roczną lub dwuletnią.

Rejestrację lekarzy w Wilnie i okrywileńskim przeprowadza bardzo sprawnie i szybko przy ul. Magdaleny 2 w pokoju nr. 80 dr. Wincenty Umbrasas, wychowanek USB, przyczem rejestracja jednej osoby przeciętnie trwa ok. 2 minut. Do dnia wczorajszego otrzymało zezwolenia na trzymiesięczną praktykę 490 lekarzy medycyny, i 106 lekarzy dentyistów.

Pozatym sprawy 126 lekarzy, którzy nie przedstawili wszystkich wymaganych dokumentów, rozstrzygnie specjalna komisja.

Jak się dowiadujemy lekarze, którzy z różnych powodów (choroba, nie otrzymanie dokumentów itp.) nie zarejestrują się do dzisiaj, będą mogli to uczynić jeszcze 2 i 3 stycznia.

ZAWIADOMIENIE

Uprzejmie komunikujemy Sz. Kljenteli, że w dniach najbliższych otwieramy sklep wędlin przy ulicy Jagiellońskiej 8.

Z poważaniem
Ludwik Knapik
i Michał Zytkowicz

Oflary

Prof. Jan Muszyński ofiarował za pośrednictwem naszej redakcji dla malarzy uchodźców: po but. werniksu, sykatymy i oleju linoanego portretowego, oraz 5 tubek farb olejnych Karmańskiego.

Witold i Eugenia Staulewiczowie 5 lt. na stowarzyszenie Samopomocy Obywatelskiej, (pod przewodnictwem ks. Kucharskiego).

Od bezrobotnej dla dzieci dziennikarzy — uchodźców na gwiazdkę 5 lt. Od Węcłowiczowej Stefani na rannych żołnierzy polskich w szpitalu św. Jakuba — 3 lt.

Dr. Rodziejewicz Zygmunt na gwiazdkę dla żołnierzy polskich 5 lt. i 5 paczek machorki.

Dom Bankowy M. BRAUN
Bank Dewizowy
Kaunas, Laisvės al. 57. Tel. 26-775, 26 895, 26-975.
Kupuje i sprzedaje waluty, czeki i noty oraz papiery wartościowe po kursie dnia.
Złatwia wszelkie operacje bankowe.

Nowy reprezentacyjny lokal rozrywkowy
„ARIZONA“
w Wilnie — Plac Orzeszkowej Nr 11
RESTAURACJA — DANCING — VARIÉTÉ
MIĘDZYNARODOWY PROGRAM ARTYSTYCZNY!
Dżazowa orkiestra „KASKADA“ w składzie 10 osób!
Szczegóły otwarcia w jutrzejszych komunikatach.

Już się ukazał w sprzedaży
Kalendarz-Informator
Kurjera Wileńskiego na rok 1940
Poza częścią kalendarzową zawiera on najpotrzebniejsze informacje, jak pełne taryfy — pocztowe, telegraficzne, telefoniczne, elektryczne, radiowe, składki ubezpieczeniowe i in.
Cena egzemplarza 60 ct.

TEATR I MUZYKA

Teatr Miejski na Pohulance

Dziś w sobotę 30 grudnia o g. 19 (7 wiecz.) powtórzenie jednej z najlepszych i najciekawszych komedii Romana Niewiarowicza „Dlaczego zaraz tragedia?“

Sylwester na Pohulance

Na Sylwestra dnia 31 grudnia 1939 roku o godzinie 19 Teatr Miejski na Pohulance wystawia „Dobra wróżka“ Fr. Molnara — uroczą komedię francuską.

Uwaga. Przesprzedaz biletów w Teatrze „Lutnia“ od g. 10 r. do 18. Kasa dzienna w Teatrze na Pohulance czynna od g. 17.

„Pastorałka“ na rzecz dziennikarzy — uchodźców

4 stycznia dyrekcja i artyści teatru Miejskiego na Pohulance zafiarowują cały dochód z przedstawienia „Pastorałek“ na Internat Dziennikarzy, Literatów i Plastyków — Uchodźców. Przedstawienie to w nowej inscenizacji i reżyserii p. Stanisławy Perzanowskiej zapowiadają się szczególnie interesująco. Przesprzedaz biletów od jutra w księgarni Gebethnera i Wolfa ul. Mickiewicza 16-a.

Teatr muzyczny „Lutnia“

Dziś po raz ostatni przedstawienie operetki Falla „Madame Pompadour“. Początek o g. 6 wiecz.

W niedzielę 31 b. m. odbędą się dwa przedstawienia tradycyjnej „Rewii Sylwestrowej“, składającej się z 17 obrazów.

Początek widowisk rewiiowych o g. 7 i 10 wiecz.

Na specjalne wyróżnienie zastępuje kreacja L. Sempolińskiego „WODZIREJ“. Opracowanie reżyserki W. Julicza i K. Wyrwicz-Wichrowskiego.

Teatr „Niebieski Pajacyk“

Mickiewicza 9

W niedzielę 31 grudnia odbędą się dwa przedstawienia o g. 11 rano i o 13. Grana będzie śliczna bajka p. t. „Za Siedmioma Górami u Króla Śmiechka“. Bilety od 25 centów do 1.50 są do nabycia przy ul. Mickiewicza 9.

Teatr Rewia „Światowid“

Dziś w sobotę 30 b. m. o g. 5 i 7 wiecz. po raz ostatni rewia „KRYZYSOWE ŚWIĘTA“.

Jutro w niedzielę 31 bm. o g. 8 i 11 wiecz. dwa przedstawienia premiery sylwestrowej „Wybieramy rok 1940“.

Kierownictwo teatru „Światowid“ przygotowuje dla publiczności na spotkanie Nowego Roku wiele wesółych niespodzianek. Kasa czynna od g. 10 do 12 i od 3 pp.

KTO CHCE SPOTKAĆ WESOŁO

Nowy Rok niech przyjdzie do „**DAINAVA**“
Wielka 21.
TAŃCE DO GODZ. 4-ej RANO.
Wstęp bezpłatny.

Filateliscilli

Największy wybór znaczków.
Stanisław Weychert
Bernardyński zauł. 7 m. 5 a
Kupno — Sprzedaż — Zamiana

RADIO

SOBOTA, dnia 30.XII.

Wilno i Kowno
12.00 — 12.15. Z Kowna. Wiadomości Elty
15.00 — Z Kowna. Muzyka południowa.
15.30 — Z Kowna. Wiadomości Elty.

Wilno
15.40 — Wiadomości z Wilna.
15.50 — 16.05 — Informacje po polsku.
17.30 — Muzyka z piąt.
17.45 — J. Kamanauskas: Parcelacja wsi na osiedla pojedyncze w Litwie (po polsku).

Wilno i Kowno
18.00 — Chwilka strzelecka.
18.30 — Wiadomości z Wilna.

Wilno
18.40 — Informacje po polsku.

Wilno i Kowno
19.00 — Z Kowna. Wiadomości Elty.

Wilno.
19.15 — 19.45 — Muzyka.

W Kownie prenumeratę i ogłoszenie do „Kurjera Wileńskiego“ przyjmują Administracja „Chaty Rodzinnej“
Ożeszenie g-vé 12
Księgarnia „Stella“ — 16 Vasario 1.

Gdy skarzyś się na chory żołądek

Stosuj
STOMACH BONIFRATERSKI
wyrobu Laboratorium OO. Bonifratrów w Wilnie, plac Napoleona 6 Nr patentu 1970. Leczy on skutecznie katar żołądka i kiszek, wzdęcia, zapobiega bólom głowy, pobudza apetyt, ułatwia trawienie i chroni od ziej przemiany materii. Do nabycia w aptekach i składach aptecznych.

Praca

Buchalterzy z Kowna otwierają z dn. 1 stycznia 1940 r. Biuro Buchalteryjne. Przyjmuje się prowadzenie ksiąg w języku litewskim zgodnie z prawodawstwem Litwy. Zainteresowane firmy zechcą kierować zgłoszenia do Kurjera pod „Buchalteria“

Buchalter zaprzyśniony b. Izby Przem.-Handl. udziela porad, sporządza bilanse, zakłada i prowadzi księgi w języku litewskim. Malicki ul. Wielka 19, tel. 4-24.

Rutynowany buchalter-bilansista przyjmuje prowadzenie księgowości różnych przedsiębiorstw. Zgłoszenia pod „Rutynowany“

Za obłady nauczam polskiego, niemieckiego, rosyjskiego, łacny, brydża i początków gry na skrzypcach. Oferty pod „145“

Do fryzjersi Kiewińskiej przeniesionej z Kowna, Daukanto g-vé 10 — do Wilna, Mickiewicza 7-11 — do salonów damskich i męskich potrzebni są fachowi pracownicy. Tamże kupimy toaletową umywalkę. Informacje na miejscu od godz. 9-17.

Pracownicy artystycznych szyldów i dekoracji. Ceny konkurencyjne. Mostowa 15 m. 20

Akuszerki
AKUSZERKA
Maria Laknerowa
przyjmuje od 9 do 7 w. ul. Jasińskiego 1-a m 3 róg 3-go Maja obok Sądu

Akuszerka Smiałowska
oraz Gabinet Kosmetyczny.
Ceny przystępne.
ul. Zamkowa 26 m. 6.

Nauka i Wychowanie

„Instytut Nauki Języków“ (dawn. Germanistyk) Wielka 2 m. 1. Nowe przysposobzone kursy języka litewskiego, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, rosyjskiego

Kursy Gimnazjalne i Licealne Sekcji Szk. Sr. Z. M. P są czynne. Zapisy do wszystkich klas codziennie w g. 16-18. Lokal: Gimnazjum Piłsudtów. Żeligowskiego 1 róg Wileńskiej

Lokale

1 lub 2 duże, ładne pokoje z niekolepczącym wejściem, z utrzymaniem lub bez. Zygmuntowska 18, m. 7

Lokal dla laboratorium około 100 m² pożądaný z gazem. Oferty z podaniem ceny kierować do Br. Lauri-nawičiutė, Kaunas, Savanorių pr. 232

2 pokoje umeblowane z wygodami, razem lub oddzielnie, oglądać godz. 2½ do 4½ — Holenderska 5

Sprzedaż i Kupno

Okazja! Fachowy taksator oceniając każdą rzecz: biżuteria, dywany, obrazy, meble i rozmaite rzeczy. Ul. Trocka Nr 5, Sklep okazyjnych rzeczy. Kupno, sprzedaż i komisja. Taksator Piotr Jelec.

Zakład fryzjerski z urządzeniem sprzedam. Adres w administracji „Zakład“.

Okazjnie kupię samochód osobowy. Oferty pisemne do Adm. Kurjera Wileńskiego pod samochód.

Sprzedam bar, Konarskiego 3-c. Punkt handlowy.

Okazjnie sprzedaż sukien strojnych, kwiatów, piór. Mickiewicza 15, m. 13 w dziedzińcu.

Koźnierz sobolowy sprzedaje się. Oglądać od g. 1-4, ul. św. Jacka 7-1.

Piękny, dębowy kredens, duża orzechowa szafa, aparat fotograficzny, maszyna do pisania, sprzedam niedrogo. Zygmuntowska 18, m. 7.

Kupię używany aparat „Roentgen“, szczególnie do prześwietleń płucnych. Zgłoszenia. Garbarska 8-16

Kupię umeblowane sypialnię i salonu. — Zgłosz. pod „Salon“.

Sklep z całym urządzeniem sprzedam Zarzecze 17-25.

Okazjnie do sprzedania rower męski, prawie nowy, ul. Tomaszowa 16-a m. 4.

Różne

Gabinet kosmetyczny. Mickiewicza 42-8. — wykonanie artystyczne. Przyjmę 2 panie do nauki.

Przybiłkaj się brązowy setter tresowany, odebrać: wieś Ludwinowo Wysocki Antoni.

Zgubiono dowody osobiste na imię Kazimierza Zebrowskiego oraz Bronisława Bohusz - Szyszko, Zakretowa 11-7.

Zgubiono dowód osobisty na imię Feliksa Butkiewicza, Archanielska 28-1.

Zgubiono dowód osobisty i legitymację Ubezpieczalni Społecznej na imię Andrzejewskiego Jana — Ponarska 30-4.

Zgubiono dowody osobiste, na imię Konstantego i Jadwigi Szumbarowiczów, Konduktorska 8-3.

UWAGA ROLNICY!
W Wilnie prenumeratę i ogłoszenie do jednego tygodnika polskiego „Chata Rodzinna“
przyjmuje Administracja „Kurjera Wileńskiego“

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia tekstowe za 1 mm 75 cnt, za tekstem 60 cnt. Drobne 20 cnt za słowo. Kronika redakcyjna i komunikaty 14 i — za wiersz jednoznaczny. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%, drożej. Układ ogłoszeń 5-cio lamowy. Za treść ogłoszeń i termin ich druku odpowiedzialność nie odpowiadamy.

Łaidsias: Vytau / Łus. Wydawca: Witold Stanisławicz. Redaktor: Vyt / Łus. Redaktor: Witold Stanisławicz.

Spawstvá „Znibus“, Język. Baudurkio g-vé 4. Tel. 3-4. Drukarnia „Zajer“, ul. Biskupa Baudurkio 4. Tel. 3-4.